ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ การใช้บรรจุภัณฑ์อาหารในหมู่ข้าราชการสตรี สังกัดกระทรวงสาธารณสุข ในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่

ชื่อผู้เขียน นางจุฑาทิพย์ ชนินทร์อารักษ์ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ

รองศาสตราจารย์ ประหยัด ปานดี ประธานกรรมการ ศาสตราจารย์ ดร. มนัส สุวรรณ กรรมการ อาจารย์ ดร. ชูศักดิ์ วิทยาภัค กรรมการ

ับทคัดย่อ

การศึกษา เรื่อง การใช้บรรจุภัณฑ์อาหารของข้าราชการสตรี มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ คือ 1) ศึกษาการเลือกใช้บรรจุภัณฑ์อาหาร 2) ศึกษาวิธีปฏิบัติในการใช้และการ กำจัดบรรจุภัณฑ์อาหารหลังการใช้ 3) ศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบจากการใช้บรรจุภัณฑ์อาหารต่อสภาพแวดล้อม

วิธีการศึกษา ใช้กลุ่มตัวอย่างจากข้าราชการสตรี สังกัดกระทรวงสาธารณสุข ในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ 4 แห่ง จำนวน 150 คน โดยใช้วิธีสัมภาษณ์และแบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้ค่าสถิติรัยยละ ค่าไคสแควร์ และการวิเคราะห์ตารางไขวั

ผลการศึกษา พบว่า ประชากรส่วนใหญ่ เลือกใช้ภาชนะกระเบื้องบรรจุอาหาร ในครัวเรือน และไม่ได้เลือกภาชนะบรรจุอาหารที่ซื้อจากตลาดหรือร้านค้า วิธีปฏิบัติในการใช้ บรรจุภัณฑ์อาหาร ปรากฏว่า ประชากรส่วนใหญ่ ใช้บรรจุภัณฑ์อาหารครั้งเดียวทิ้งและกำจัด บรรจุภัณฑ์อาหารหลังการใช้ ด้วยวิธีทิ้งรวมกับขยะอื่น ในด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับผล กระทบจากการใช้บรรจุภัณฑ์อาหารต่อสภาพแวดล้อม ส่วนใหญ่มีแนวความคิดเกี่ยวกับการใช้ บรรจุภัณฑ์จากวัสดุสังเคราะห์ ว่า ควรหลีกเลี่ยงการใช้ แปรรูปใช้ใหม่ และการนำมาใช้ซ้ำ อีก การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม พบว่า ปัจจัยส่วน บุคคลแดกต่างกัน มีผลต่อการใช้บรรจุภัณฑ์อาหาร ไม่แตกต่างกัน ยกเว้น ปัจจัยด้าน สถานที่ซื้ออาหาร สำหรับสิ่งกระตุ้นทางการตลาดในการซื้อผลิตภัณฑ์อาหาร ที่มีอิทธิพล มากที่สุด ได้แก่ ยี่ห้อผลิตภัณฑ์ ส่วนลักษณะบรรจุภัณฑ์มีผลต่อการเลือกซื้อในลำดับรองลงมา

ข้อเสนอแนะจากผลการศึกษา รัฐควรประสานความร่วมมือกับเอกชน เพื่อส่งเสริม สนับสนุน และเผยแพร่ข่าวสารแก่ประชาชน เกี่ยวกับผลกระทบจากการใช้บรรจุภัณฑ์อาหาร ประเภทพลาสติกและโฟม โดยผ่านสื่อมวลชนทุกประเภทอย่างต่อเนื่อง รัฐควรมีมาตรการ ควบคุมการผลิตและจำหน่ายบรรจุภัณฑ์อาหารประเภทพลาสติกและโฟม นอกจากนี้ ควร ดำเนินการให้ร้านค้าและแหล่งจำหน่ายอาหาร ใช้บรรจุภัณฑ์อาหารปลอดภัยและเหมาะสม เพื่อรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม

Independent Study Title: Usages of Food Packaging Among Female Officials

of Ministry of Public Health in Chiang Mai Municipality

Author: Mrs. Jutatip Chanin-ah-rak

M.A.: Man and Environment Management

Examining Committee: Assoc. Prof. Prayad Pandee Chairman

Prof. Dr. Manat Suwan Member

Lect. Dr. Chusak Wittayapak Member

Abstract

This investigation aimed to evaluate the usages of food packaging among female officials to determine how they select packaging, to learn about how they use packaging and how they dispose of it, and to assess the effects of food packaging on the environment.

Thai female officials about 150 from four sections of Ministry of Public Health in Chiang Mai Municipality were used to study. Information was collected by using questionnaires and interviewing. Data analysis using statistical techniques include percentages and chi-square.

It was found that most people were very selective in choosing ceramic for their households, they were not selective in choosing any food packaging when buying food from shops and markets. The study found that most people used food packaging once and then throw it away, mix with other types of garbage. In terms of attitude about the effects of food packaging on the environment, the majority of respondants supported the idea of avoidance to use certain types of synthesic packages, recycling or re-use the material. There was no difference between independent variables and dependent variables except for the place to buy some food. The motivation of purchase depended primarily on brand-names and the appearance of the packages.

The government should co-ordinate with the private sector in order to support and give more information through mass media regarding the impacts of using food packaging on the environment. Furthermore, they should have rules and regulation for production control and how food packaging is sold. Additionally, they should set up measures to prohibit the uses of plastic and foam and should turn to use recycled material instead in order to preserve of our environment in the long-run.